

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسایل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی – سعید افغانی »
۱۷ نومبر ۲۰۱۴

نماز جمعه در کلیسا

مطابق به خبری که از صدای امریکا به نشر رسید، مسلمانان به تاریخ ۱۴ نومبر ۲۰۱۴ برای اولین بار نماز جمعه را در کلیسای مشهور شهر واشنگتن بر پا نمودند .
رهبران کلیسا و شرکای مسلمان آن در این دیدار مشترک گفتند : امیدوارند نماز جمعه پیام برادری ادیان را بفرستد.
این پیام در مقابل افراطگرا هائی قرار می گیرد که از دین، نفرت و ستیزه جوئی شان را توجیه می کنند.
رسم پرپا کردن نماز جمعه در کلیسا پس از آن به میان آمد که سال گذشته، ریف جینا کمپبل، رئیس عبادات مذهبی کلیسا با ابراهیم رسول، سفیر افریقای جنوبی یک محفل یادبود بین الادیان را برای ارجگذاری از نلسن مندیلا، رهبر فقید افریقای جنوبی و رهبر ضد اپارتاید سازماندهی کردند.
صدای امریکا می افزاید :

صحن کلیسا طوری فرش گردیده بود که چشم نماگزاران در وقت نماز به صلیب و نماد حضرت مسیح نیفتد. زیرا مسلمانان در هنگام نماز به کعبه می ایستند و در مقابل آنان نباید سمبول غیراسلامی قرار داشته باشد.
ابراهیم رسول گفت که برپائی نماز جمعه در کلیسا به معنی این است که سه میلیون مسلمان امریکائی در جامعه عمدتاً مسیحی خود را بیگانه حس نکنند.
این اقدام هم چنان به سایر کشور هائی که بیشتر نفوس آن را مسلمانان تشکیل می دهد، پیامی را می رساند که باید از اقلیت های سایر ادیان مهمان نوازی کنند.
با وجود آن که نام آن، کلیسای ملی واشنگتن است اما این کلیسای رسمی حکومت ایالات متحده نیست. با آن که این کلیسا که از سوی اعانه دهندگان خصوصی تمویل می شود، ارزش سمبولیک با اهمیت داشته و به گونه منظم مراسم رسمی مانند مراسم تحلیف رئیس جمهور و مراسم جنازه را میزبانی می کند.

حکم شرعی در مورد نماز در کلیسا:

حکم شرعی همین است که نماز خواندن در کلیسای نصاری جایز است، به شرطی که در داخل آن کلیسا تصاویر و مجسمه وجود نداشته باشد، اگر در داخل کلیسا مجسمه و تصاویری وجود داشته باشد، هدایت اسلام این است که در آن صورت نماز خواندن در آنجا جایز نمی باشد.

امام بخاری رحمه الله نیز بابتی را در کتاب خود با عنوان: «بَابُ الصَّلَاةِ فِي الْبَيْعَةِ وَقَالَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِنَّا لَا نَدْخُلُ كَنَائِسَكُمْ مِنْ أَجْلِ التَّمَاثِيلِ الَّتِي فِيهَا الصُّورُ وَكَانَ ابْنُ عَبَّاسٍ يُصَلِّي فِي الْبَيْعَةِ إِلَّا بَيْعَةً فِيهَا تَمَاثِيلٌ» آورده است. یعنی: «حکم نماز در عبادتگاه و کلیسا؛ عمر رضی الله عنه گفته: ما به خاطر وجود مجسمه ها و تصاویری که در داخل کلیساهای شماست، داخل آن نمی شویم. و ابن عباس در کلیسا نماز می خواند، به جز در کلیسایی که در آن مجسمه وجود می داشت.»

حافظ ابن حجر رحمه الله در کتاب فتح الباری گفته: «صومعه و بت خانه و آتشکده و همانند آنها همگی در حکم کلیسا هستند.»

بنابراین نماز خواندن در کلیسای نصاری، چنان که در آنجا تمثالها و تصاویری باشد، جایز نیست و بعضی از علماء نماز خواندن در آنجا را، با آن شرایط، حرام دانسته اند، هر چند بعضی از علماء نیز آن را مکروه می دانند. دلیل بر تحریم نماز در داخل کلیسایی که در آن تماثیل و تصاویر است، به خاطر عموم ادله ای است که بر تحریم مجسمه و تصاویر وارد شده و نیز دلایلی که بیان می دارد ملائکه به مکانی که تصویر و مجسمه در آنجا باشند، داخل نمی گردند، چنان که از ابی طلحه از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت شده که فرمود: «لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورَةٌ». بخاری (۳۲۲۵) و مسلم (۲۱۰۶). یعنی: «ملائکه به خانه ای که در آنجا سگ و تصویر باشد داخل نخواهند شد.»

امام ابن قدامه رحمه الله گفته:

«نماز خواندن در کلیسای تمیز (و عاری از نجاست) ممانعت ندارد، و حسن بصری و عمر بن عبدالعزیز و شعبی و اوزاعی و سعید بن عبدالعزیز به آن رخصت و اجازه داده اند، ولی ابن عباس و امام مالک به خاطر داشتن تصویر آن را مکروه می دانند...». «المغنی» (۱/۴۰۷).

ولی شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمه الله نماز خواندن در کلیسایی که در آنجا تمثال و تصویر باشد را حرام می داند، چنان که از ایشان سؤال شد: آیا نماز در معبد و کلیسا جایز است اگر در آنجا تصاویر باشد؟ و آیا می توان گفت که آنجا نیز خانه خدا هستند؟

جواب فرمودند: «آنجا خانه خدا نیستند، بلکه تنها مساجد، خانه های الله هستند و معبد و کلیسا خانه هائی هستند که در آنجا به الله کفر می شود، هر چند که گاهی در آنجا ذکر خوانده می شود، ولی خانه به منزله اهل آنجاست و اهل آنجا را کفار تشکیل می دهند، بنابراین آنجا خانه عبادتگاه کفار است.»

به صورت کل در مورد نماز خواندن نماز در کلیسا و معبد، علماء به چند گروه تقسیم گردیده اند امام مالک آن را به طور مطلق ممنوع دانسته و بعضی از فقهای حنابله آن را به طور مطلق جایز دانسته اند. و قول سوم: که رأی صحیح منتسب به عمر ابن خطاب و غیره است، و رأی منصوص امام احمد نیز می باشد، اینست که اگر در آنجا تصاویری وجود داشته باشد، نماز خوانده نمی شود؛ زیرا ملائکه به مکانی که تصویر داشته باشد داخل نمی شوند، و پیامبر صلی الله علیه وسلم نیز تا آن که تمامی تصاویر کعبه را نابود نکرد داخل نشدند و همچنین عمر رضی الله عنه گفته: ما داخل کلیساهای آنها نمی شویم درحالی که در آنجا تصاویر وجود دارد. «الفتاوی الکبری» (۲/۵۹).

خلاصه این که:

عده ای از علماء نماز خواندن در داخل معابد و کلیساهائی که تصاویر و مجسمه در آنجا باشد را حرام می دانند و عده ای دیگر آن را مکروه دانسته اند. اما حتی اگر نماز خواندن در آنجا حرام هم باشد، این دلیل بر باطل بودن نماز آنجا نیست، یعنی بالفرض که شخصی با وجود داشتن تصاویر و مجسمه در داخل کلیسایی نماز خواند، نماز او باطل نیست، ولی - بالفرض تحریم نماز در آنجا - مرتکب گناه شده است ولی نمازش صحیح است.

هیأت دائمی افتاء؛ نماز خواندن در مکانی که تصویر دارد را مکروه دانسته ولی حکم به صحت نماز داده اند، چنان که در فتوائی چنین تأکید نموده اند: «.. و نماز خواندن در مکانی که در آنجا تصاویر نصب یا آویزان شده باشد، مکروه است، خصوصاً که آن تصاویر در جهت قبله نماز گزار باشد، ولی نماز صحیح است». "فتاوی اللجنة الدائمة" (۳۷۷ / ۵).

بنابراین خواندن نماز جمعه و یا سایر نمازها در کلیسا و یا معابد یا هر مکان دیگری که در آنجا تصاویر و مجسمه وجود نداشته باشد، جایز است. ولی اگر تصاویر و تمثال وجود داشته باشد، چنان که مقدور باشد که با پرده یا پارچه ای آن تمثالها و تصاویر را پوشانیده و مخفی کرد، ایرادی ندارد که نماز بخوانید، و اگر این امر مقدور نباشد، بهتر است به مکانی بروید که عاری از هرگونه تمثال و تصویر باشد و در آن مکان نماز بخوانید، اما اگر این هم مقدور نبود و چنین جایی برای نماز خواندن پیدا نشد، پس می توانید در همان مکان یا کلیسا نماز جمعه یا سایر نمازها را اداء کنید و انشاءالله نماز صحیح است.

تتبع ونگارش:

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان و مسؤول مرکز فرهنگی دحق لاره - جرمنی